

مروری بر زندگی مرحوم غفوری فرد در یک سالگی درگذشت وی/ تحول در
دهه ۵ دستاورد «فرهنگ» و «ورزش»، «سیاست»
خدمت گذاری

شناسه خبر: ۱۳۸۶۱۳ جمعه ۱۸ اسفند ۱۴۰۲ - ۱۹:۵۰

۱۸ اسفند ۱۴۰۱ مرحوم دکتر حسن غفوری فرد جان به جان آفرین تسلیم کرد. کارنامه فعالیت وی پُر از سوابق درخشان در عرصه‌های مختلف مدیریتی کشور است.

به گزارش خبرنگار فرهنگی موج خبر، ۱۸ اسفندماه ۱۴۰۱ بود که مرحوم دکتر حسن غفوری فرد رئیس سابق هیئت نظارت و ارزیابی شورای عالی انقلاب فرهنگی، جان به جان آفرین تسلیم کرد و امسال اولین سال درگذشت وی است.

دکتر حسن غفوری فرد در ۱۳ مرداد ۱۳۲۲ در خانواده‌ای مذهبی به دنیا آمد. آن مرحوم درباره شرایط خانوادگی خویش

می‌گوید: بنده فرزند سوم یک خانواده شش نفره و اولین نفری بودم که به دانشگاه رفتم. زمانی که موفق شدم به ژاپن بروم یا در آمریکا حضور پیدا کنم همزمان کار و تدریس می‌کردم. خانواده ما از نظر درآمدی یک خانواده متوسط به شمار می‌رفت که در مرکز تهران زندگی می‌کردیم. پدرم کارگر روزمزد بود، خیاطی می‌کرد و لباس نظامی می‌دوخت و تا آخرین روز زندگی‌اش نیز کارگر بود و در نهایت سخته و فوت کرد. می‌خواهم بگویم از یک خانواده پولدار نبودم که موفق شوم به آمریکا بروم. من نه تنها پولی با خود به آمریکا نبردم بلکه برای خانواده نیز پول فرستادم.

او دوره دبیرستان را در مدرسه علوی که در آن روزگار از معتبرترین مدارس علمی بود، گذراند. او در فضای این مدرسه با فعالیت‌های سیاسی آشنا شد. وی پس از پایان تحصیلات متوسطه در رشته فیزیک دانشگاه تهران پذیرفته شد و پس از پایان دوره لیسانس به بورس اعطایی وزارت فرهنگ و با مساعدت دکتر حسابی رهسپار ژاپن شد و پس از فراغت از تحصیل به تدریس در دانشگاه جندی‌شاپور پرداخت. اما به دلیل سخنرانی‌های سیاسی علیه رژیم در سال 1347 از این دانشگاه اخراج می‌شود؛ بعد از آن رهسپار آمریکا می‌شود و در آنجا فعالیت‌های خود را ادامه می‌دهد.

وی در این مورد می‌گوید: «در سال‌های 1347-1348 من به خاطر سخنرانی‌هایی که در دانشگاه جندی‌شاپور (دانشگاه شهید چمران) اهواز داشتم، از دانشگاه اخراج شدم و بالاجبار به آمریکا رفتم. در آنجا بود که ما حرکت‌های دانشجویی را پایه‌گذاری کردیم. البته در خوزستان به کمک تعداد زیادی از دوستان، جلسات مذهبی را هر هفته در تمام شهرستان‌ها تشکیل می‌دادیم که تا آخر از دید ساواک مخفی ماند.»

او در مورد فعالیت‌های خود در این مقطع می‌گوید: «در مرحله اول، ما در این شهر، در دل همان انجمن‌های اسلامی دانشجویان که اغلب عرب‌ها در آن شرکت داشتند، گروهی تحت عنوان (G.S.P.A.S.M) [یا اتحادیه جهانی انجمن‌های اسلامی]... تشکیل دادیم. این تشکیلات جدید در اروپا و کانادا هم شکل گرفت که در آغاز تعداد شرکت‌کنندگان آن کم بود، ولی به مرور و در اثر فعالیت‌هایی که انجام شد، رشد کرد و کاملاً مستقل شد.»

دکتر غفوری فرد تا سال 1355 که به ایران برمی‌گردد. فعالیت‌ها و مبارزات خود را ادامه داد. وقتی به ایران برمی‌گردد که بلافاصله ممنوع‌الخروج می‌شود: «سال 1355 برگشتم ... بلافاصله ممنوع‌الخروج شدم و امکان کار کردن هم وجود نداشت... ساواک مستقیماً به من گفت نمی‌گذاریم شما کار بکنید. این افشاگری‌ها و درگیری‌ها وجود داشت تا بالاخره توسط ساواک دستگیر شدم و مدتی هم زندانی بودم.»

نخستین مسئولیت مهم او استانداری خراسان بود که از آذر 58 تا مردادماه 60 در این سمت باقی ماند؛ یکی از وقایع مهم تاریخ انقلاب و خراسان یعنی حمله آمریکا به طبس در دوره استانداری وی بود.

غفوری فرد در مصاحبه‌ای در این باره می‌گوید: حادثه طبس روز پنجم اردیبهشت 58 یعنی تقریباً 9 ماه بعد از انتصابم اتفاق افتاد. عصر یک روز پنجشنبه به ما خبر دادند که آمریکا به طبس حمله کرده است. اصلاً ما تصور این موضوع را نمی‌کردیم... در آن زمان، شایعات بسیار زیادی در بین مردم بود. اعم از اینکه آمریکایی‌ها در حال حمله به شهر مشهد هستند، فلان نقطه را گرفتند و... حتی برخی می‌گفتند چند تا از هواپیماها و هلی کوپترهای آمریکایی در فلان نقطه افتاد و آتش گرفته است. در حالی که هیچ کدام از این خبرها درست نبود. تنها کاری که ما در آن زمان می‌توانستیم بکنیم این بود که شهرها را حفظ کنیم. چون تصور بر این بود که ممکن است نیروهای آمریکایی بخواهند وارد شهرها شوند. ما دور شهر مشهد و شهرهای دیگر را با کمک نیروهای بسیجی و سپاهی یک خط مقاومت تشکیل دادیم."

غفوری فرد بعد از استانداری خراسان و در پی شهادت دو تن از نمایندگان این استان در حادثه 7 تیر، در میان دوره انتخابات مجلس وارد پارلمان شد. البته حضور وی در پارلمان دیری نپایید و وی یک ماه بعد با رای اعتماد نمایندگان وزیر نیرو شد. یکی از اقدامات وی در دوره وزارت نیرو، تلاش برای راهاندازی نیروگاه بوشهر بود. او که دانش‌آموخته این رشته بود با توجه به لغو یک طرفه قرارداد ساخت نیروگاه در زمان دولت موقت پیگیر ادامه ساخت بود؛ امری که در دولت‌های بعد به سرانجام رسید.

غفوری فرد 64 سال از وزارت نیرو به کمیته ملی المپیک رفت تا اینکه یک دوره 4 ساله در سازمان تربیت بدنی ایفای نقش کرد. در شرایطی که ورزش ایران اوضاع مناسبی نداشت و نیاز بود تا ورزش کشور شخصیت پیدا کند، غفوری فرد توانست ورزش ایران را احیا و بازسازی کند. همچنین شرکت بانوان در المپیک آسیایی 1990 و راهاندازی مجدد ورزش‌هایی همچون شمشیربازی و بوکس جزء اقدامات این فرد بود.

از دیگر اقدامات غفوری فرد در این سال، می‌توان به ارتباط با روحانیون انقلابی علی‌الخصوص شهید مطهری و شهید بهشتی اشاره کرد؛ او در این زمینه می‌گوید: «من و دوستان دانشگاهی همفکرمان، خصوصاً در سال 1355 ارتباطات فراوانی با شهید مطهری داشتیم. جلسات و مباحثاتی را در زمینه‌های مختلف با شهید مطهری داشتیم. بخشی از این جلسات که در منزل ایشان بود، بیشتر به بحث‌های فلسفی، به خصوص بحث ماتریالیسم و دیالکتیک مربوط می‌شد. اما در مورد بحث‌های سیاسی، وقتی ما این عزیزان را به جلساتمان دعوت می‌کردیم، پذیرش این دعوت از طرف شهید مطهری و شهید بهشتی، بیانگر ارتباط قوی‌ای بود که بین ما و این عزیزان وجود داشت. ما به عنوان نیروهای مذهبی داخل دانشگاه با این آقایان ارتباط مستقیم داشتیم.»

همزمان با نخستین سالگرد این چهره ماندگار عرصه سیاست و فرهنگ کشور، دبیر شورای عالی انقلاب فرهنگی با حضور بر سر مزار دکتر حسن غفوری فرد یاد و خاطره وی را گرامی داشت.

انتهای پیام/

انتهای پیام/